

Gu baseritik bizi gara

Baserritik bizi diren zenbait gazteren testigantzetatik abiatuta, sekuentzia honetan ariketa hauek proposatzen dira:

Sarrera entzun aurretik, adieraziko dena eta ez dena identifikatu.
 Erreportaje osoa entzun bitartean bakoitzak esan duena identifikatu.
 Testigantzak osatu, kasu bakoitzean dagokion nominalizazio-kasua aukeratuta.
 Azken ataza: baserrian edo hirian bizitzearen abantaila eta desabantailez hitz egin.

Adieraziko dena aukeratu

Baserritik bizi diren zenbait gazteri buruz hitz egiten duen erreportaje baten sarrera entzungo duzu. Eta entzun aurretik, adieraziko denaz hipotesiak egin eta horiek egiaztatzeko aukera izango duzu.

Adierazi beheko baieztapen hauetatik, zure ustez, zein informazio emango den eta zein ez.
 Ondoren, entzun eta emandako erantzunak benetan esan denarekin alderatuko dituzu.
 Hauetako hiru egiazkoak dira.

	Esango dute	Ez dute esango
Duela urte batzuk gazteek baserritik ihes egiten zuten.		
Egungo gazte gehienek pentsatzen dute baserritik ezin dela bizi.		
Gero eta gazte gehiagok pentsatzen dute baserrian badela nahiko lan.		
Erreportaje honetako zenbait gaztek ikasketak egin ondoren, baserrira itzultzea erabaki dute.		
Gazte hauek badakite oso zail dutela baserritik bizitzea.		
Gazteen testigantzetan baserrian bizitzeko dituzten zailtasunak azalduko dira.		

(gazteakbaserria_1zatia-2.mp3)

Nork esan du?

Orain entzun erreportaje osoa, eta entzun bitartean, adierazi zein gazteri dagokion esandakoa.
 Entzun aurretik, irakurri ondo beheko esaldiak.

	IORITZ	ALAZNE	AIORA
Baserrira joan aurretik irakasle-ikasketak egin zituen.			
Betidanik izan du baratzetik bizitzeko gogo.			
Baserrira joan aurretik, "Mihi luze" programan lan egin zuen.			
Produktu bat saltzeko garrantzitsuena produktu horiekin konfiantza izatea da.			
Oso garrantzitsua iruditzen zaio zer jaten dugun eta nondik datorren jakitea.			
Lehen kalean bizi zen, baina betidanik txabola bat izan dute.			
Bere ustez, lanbide honetan garrantzitsuena jendearengana iristea da.			

Nominalizazioak: testigantzak osatu

Irakurri entzun dituzun gazteen testigantzak. Testuak moldatuak daude. Osa itzazu, kasu bakoitzean dagokion nominalizazio-kasua aukeratuta. Ariketa egin aurretik, irakurri taulako azalpen eta adibideak. **Aholkua:** ariketa egin aurretik, beltzez azpimarratu esaldi horretako aditz nagusia, lehen bi adibideetan bezala.

NOMINALIZAZIOAK: ZENBAIT KASU

- T(Z)EA.

Ondorengo aditzekin erabiltzen da gehienbat:

- Ahaztu, tokatu eta antzeko nor-nori aditzak.
- Zaila izan, ona izan, ondo egon eta antzeko aditz-lokuzioak.
- Aditz hauekin ere bai: debekatu, erabaki, espero, galarazi, lortu, merezi, nahi, onartu, opa (desear), pentsatu, proposatu.

NAHI aditzarekin, nominalizaziora jotzen da subjektu desberdinak direnean: Lan hori zuk egitea nahi dut. (Nik nahi, zuk egin)

Aspaldi erabaki nuen kaleko bizimodua uztea.

Nire gurasoek espero zuten ni baserrian geratzea.

- T(Z)EKO.

Ondorengo aditzekin: agindu, erregutu, esan, eskatu..

- Izen lagun gisa ere asko erabiltzen da: -kantatzeko gogo, beharra, aukera, asmoa....

Bizimodua aldatzeko premia sentitzen nuen.

Esan dizuet jostailuak berehala jasotzeko.

- T(Z)EAK

Zerk galderari erantzuten dio. Honelako aditzekin erabiltzen da: haserretu, kezkatu, sutan jarri, harritu, on (kalte) egin, mindu, min eman,

Hori esateak asko haserretzen nau.

Bizimodua aldatzeak on egin zidan.

ALAZNE INTXAUSPE. Nik baserrira joan aurretik beste zenbait lan-esperientzia izan nituen. Hortaz, nik **ez nuen** hasieratik **erabaki** 1. Duela urte batzuk ETBko “mihi luze” programan lan egin nuen produkzio-lanetan, eta oso gustura ibili nintzen. Baina, buruari buelta asko eman ondoren, bizimodu berri bat 2. pentsatu nuen.

Lagunek esaten zidaten nekazaritzatik bizitzerik badagoela, eta egia esan, nire bizimodua 3. handia sentitzen nuen. Eta hala, ETBko lana utzi, eta bizimodu hori aldatzeko lehen urratsak 4. pentsatu nuen.

IORITZ IGARATAUNDI. Nik lehen lora zaintzan egiten nuen lan; betidanik izan dut 5. Nire kasuan, baserrian jaioa naizenez, pixka bat errazago izan nuen baserriko bizimodura 6. Izan ere, nire gurasoek lur-sailak dituzte, eta gainera, baratzean 7. abantaila asko ematen dizkit, batik bat betidanik nahi izan dudana bizimodua egiten dudalako, eta natura gertutik 8. poz ikaragarria ematen didalako. Baserritik bizi ahal izateko nire ustez, garrantzitsuenak da jendearen iritziak 9. eta saltzen dituzun produktuak kalitatezkoak 10. Gainera, jendeak gero eta gehiago estimatzen ditu produktu ekologikoak eta poz handia ematen du jendeak zuregan konfiantza 11.

Aukerak

(1)

baserrira joateak
baserrira joateko
baserrira joatea

(2)

hastea
hasteko asmoa
hasteak

(3)

aldatzeak
aldatzearen gogo
aldatzeko premia

(4)

ematea
emateaz
emateko

(5)

baratzeetan bizitzearen premia
baratzetik bizitzearen premia
baratzetik bizitzeko gogo

(6)

itzultzea
itzultzeko
itzuli ahal izateko

(7)

lan egitea
lan egitean
lan egiteak

(8)

bizitzeak
bizi ahal izatea
bizitzean

(9)

kontuan hartu
kontuan hartzea
kontuan hartu ahal izateko

(10)

izatea
izateko
izan

(11)

izatea
izateak
izatean

Baserrian bizi ala kalean?

Gazte hauen esperientziak entzun ondoren, eztabaidan ari zarete. Batzuek baserritik bizitzeari abantaila handiak ikusten dizkiozue, eta beste batzuk nahiago duzue hiriko bizimodua. Ahoz, eman bakoitzak zeuen iritzia beheko argudioak edo beste batzuk erabilita.

Erabili honelako egiturak:

Merezi du... Garrantzitsua da...- T(z)EA; Aukera ematen du... -T(z)EKO; Premia handia..... - T(z)EKO

Merezi du baserritik bizitzea, bertan zeuk nahi duzuna egiteko askatasun handiagoa izan dezakezulako.

Nire ustez, garrantzitsua da behar duzunean lanez aldatzea, eta hori baserrian oso zail ikusten dut.

Kalean bizitzeak aukera ematen dit nik nahi ditudan gauzak egiteko: pelikula bat ikusi, kaletik paseatu eta abar.

HIRIAN BIZITZEA:

- * Zerbitzu eta aukera gehiago daude ondo pasatzeko.
- * Lana aurkitzeko aukera ugariak daude.
- * Bertan bizitzeak estres handia eragin dezake.
- * Desplazamenduetan denbora asko gal dezakezu.
- * Jende edo toki desberdinak ezagutzeko aukera gehiago dituzu.

BASERRIAN ETA BASERRITIK BIZITZEA:

- * Naturarekin harreman zuzena duzu.
- * Eguneroko produktuak zuk zeuk ekoizten dituzu.
- * Lan-ordu asko eskatzen du eta oso lotua da.
- * Kontsumitzen dituzun produktuak osasuntsuagoak dira.
- * Egiten duzun horretan autonomoagoa zara.

Zuzenketa-orria

Adieraziko dena aukeratu

	Esango dute	Ez dute esango
Duela urte batzuk gazteek baserritik ihes egiten zuten.	✓	
Egungo gazte gehienek pentsatzen dute baserritik ezin dela bizi.		✓
Gero eta gazte gehiagok pentsatzen dute baserrian badela nahiko lan.	✓	
Erreportaje honetako zenbait gaztek ikasketak egin ondoren, baserrira itzultzea erabaki dute.	✓	
Gazte hauek badakite oso zail dutela baserritik bizitzea.		✓
Gazteen testigantzetan baserrian bizitzeko dituzten zailtasunak azalduko dira.		✓

Nork esan du?

	IORITZ	ALAZNE	AIORA
Baserrira joan aurretik irakasle-ikasketak egin zituen.			✓
Betidanik izan du baratzetik bizitzeko gogoia.	✓		
Baserrira joan aurretik, "Mihi luze" programan lan egin zuen.		✓	
Produktu bat saltzeko garrantzitsuena produktu horiekin konfiantza izatea da.			✓
Oso garrantzitsua iruditzen zaio zer jaten dugun eta nondik datorren jakitea.		✓	
Lehen kalean bizi zen, baina betidanik txabola bat izan dute.			✓
Bere ustez, lanbide honetan garrantzitsuena jendearengana iristea da.	✓		

Nominalizazioak: testigantzak osatu

- 1) Baserrira joatea
- 2) Hastea
- 3) Aldatzeko premia
- 4) Ematea
- 5) Baratzetik bizitzeko gogoia
- 6) Itzultzea
- 7) Lan egiteak
- 8) Bizitzeak
- 9) Kontuan hartzea
- 10) Izatea
- 11) izateak

Transkripzioa

Adieraziko dena aukeratu

ESATARIA . - Orain urte batzuk ez genuen besterik entzuten, gazteek baserritik ihes egiten zutela eta hirira joaten zirela ikastera eta lan egitera. Bueno ba gauzak aldatu egin dira nonbait eta gaur egun bat eta bi baino gehiago dira nekazaritzan, baserrian, badela gazteentzat lana pentsatzen dutenak. Arantxa Irastortza.

ARANTXA IRASTORTZA. - Gero eta gehiago dira baserrian badela gazteentzat lana pentsatu eta hara itzultzen ari direnak. Ikasketak egin dituzte, beste lan batzuk probatu ere bai, eta azkenean lehen e utzi zuten baserrira itzuli eta bertan lan egitea erabaki dute. Horietako batzuen esperientzia jaso behar dugu segidan. Alazne Intxauspek esate baterako, beste zeregin batzuk izan zituen baserrira lanera joan aurretik, ETB-n “Mihi Luze”-n lan egin zuen produkzio lanetan eta hortik baserrirako saltoa nolatan etorri zen galdetu diogu berari.

Nork esan du?

ESATARIA. - Orain urte batzuk ez genuen e besterik entzuten, gazteek baserritik ihes egiten zutela eta hirira joaten zirela ikastera eta lan egitera. Bueno ba gauzak aldatu egin dira nonbait eta gaur egun bat eta bi baino gehiago dira nekazaritzan, baserrian, badela gazteentzat lana pentsatzen dutenak. Arantxa Irastortza.

ARANTXA IRASTORTZA. - Gero eta gehiago dira baserrian badela gazteentzat lana pentsatu eta hara itzultzen ari direnak. Ikasketak egin dituzte, beste lan batzuk probatu ere bai, eta azkenean lehen e utzi zuten baserrira itzuli eta bertan lan egitea erabaki dute. Horietako batzuen esperientzia jaso behar dugu segidan. Alazne Intxauspek esate baterako, beste zeregin batzuk izan zituen baserrira lanera joan aurretik, ETB-n “Mihi Luze”-n lan egin zuen produkzio lanetan eta hortik baserrirako saltoa nolatan etorri zen galdetu diogu berari.

ALAZNE. - Ba bueno, egia esan e ez zen ezer kontziente izan, e? Hemen azkeneko, e “Mihi Luze” azkeneko urteetan ja nahiko argi geneukan e hortik, bueno alda ... aldaketa bat emango genuela eta jarriko ginela baratza ... behintzat e pixka bat, e ideia horrekin ba nekazaritzatik bizitzea dagoela, eta e ba elikadura osasuntsuan ideia horrekin eta ba bageneukan ja ideia bat e guk ere saiatu nahi genuela eta hola

ARANTXA IRASTORTZA.- Aiora Etxeberrria ere unibertsitatera joan zen, nekazaritzarekin zerikusirik ez duen zer bait ikastera, magisteritza (irakasle-ikasketak) musikala egin zuen berak, eta Aiorari kontratua egin dion Ioritz Igarataundiren kasua ere ezagutu dugu.

AIORA.- Majisteritza (Irakasle-ikasketak) musikala ikasi nuen nik eta gero umeak zaintzen egon nintzen hiru bat urtean, ba hori listetatik deitzeko zain, ze listetan sartu nintzen majisteritzan (irakasle-ikasketetan) , eta gero ba hola ginela, ba zain nengoela, zain nengoela, proiektuarekin atera zen Ioritz eta hola atera ginen, eta bueno ba animatzea pentsatu genuen

IORITZ.- E ni orain dela hiru urte arte lora zaintzan egiten nuen lana eta betidanik eduki nuen baratzetik bizitzeko gogo, baratzaren mundu gustatzen zitzaidan eta aukera eduki nuen, bai lur aldetik neu baserrikoa izanda, eta pentsatu nuen ba orain ez bada egiten ez diat gehiago egiteko. Eta pausua ematea erabaki nuen 2013ko udaran ja.

ARANTXA.- Ioritz Igarataundik eta Aiora Etxeberriak beren ibilbidearen inguruko xehetasun gehiago ere eman digute. Zein izan den baserrira hurbildu zirenetik orain arte egindako bidaia.

AIORA.- Guk txikitatik, bueno ni kalean bizi nintzen baina beti izan dugu txabola bat geneukan eta han beti baratza izan zuen osabak eta gero ba osaba hil zenean guk hartu genuen ama eta biok hasi ginen baratzarekin, ba horixe orain daukagun terrenoarekin zerikusirik ez noski, askoz txikiagoa, baina bueno han ja pixka bat ikasten joan nintzen eta ikusi nuen mundu hori asko gustatzen zaidala, asko tiratzen zidala

ARANTXA.- Nahiz eta unibertsitateko ikasketen bidez beste bide batzuk arakatu, Alazne Intxauspek uste du horrek guztiak izan duela zerikusirik bere baserriko lanetara itzultzeko asmoarekin. Zer jaten dugun eta nondik datorren oso garrantzitsutzat jotzen du berak. Ioritz Igarataundik bere aldetik, beren lanbide berri honetan garrantzitsuena jendearengana iristea dela esan digu.

ALAZNE.- Ez bakarrik unibertsitatean egindako ikastek e? Beste ikasketak ba bizian, joan, egiten joan naizen ikasketak, nik uste dut azkenean konklusio batzuetara eraman nautela eta horrek e eman didala indarra baita ere hemendik joateko.

IORITZ.- Inportanteena azkenean jendearen iritzia. Azkenean zuk baratzetik e produktua ateratzen duzu baina azkenean saldu, saldu egin behar duzu hori eta orduan puf ...

AIORA.- Bai, azkenean da lotsa galtzea ez?

IORITZ.- Bai.

AIORA.- Pixka bat aurpegiya (aurpegia) ematea eta zeu zaren bezalakoa erakustea eta ikustea zer daukazun etxean, zuk konfiantza baldin badaukazu zure produktuarekin, zure elikagaiarekin, azkenean nik uste dut saltzen dela eta ekologikoan asko apreziatzen dela.